

4. СЕРТИФІКАЦІЙНІ РОБОТИ НМТ 2023 РОКУ

(на прикладі першої зміни десятої сесії)

4.1. Сертифікаційні роботи основного блоку НМТ 2023 року

4.1.1. Сертифікаційна робота з української мови

Завдання 1–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

1. Однаковий звук позначають букви, виділені в окремих словах речення

- А Як ді**ж**демо літа, то на**ж**немо багато **ж**ита.
- Б Хлі**б** і руш**н**ик – одвіч**н**і людськ**і** символи.
- В Слова при**ст**ають до нього як горо**х** до ст**і**ни.
- Г Не кож**н**ий день – Вели**к**день, а хлі**б** – не пас**к**а.

2. Прочитайте речення (*цифра позначає наступне слово*).

(1)Течія спочатку була неспішною, і (2)русло ніби губилося в (3)болотистих берегах, але (4)посередині (5)рівнини річка раптом звужувалася й наступні (6)одинадцять (7)кілометрів мчала стрімким потоком, наче боялася, що хтось захоче (8)застопорити її на шляху до свободи.

НЕПРАВИЛЬНО виділено букви на позначення наголошених голосних у всіх словах, позначених цифрами

- А 1, 4, 6, 8
- Б 2, 3, 5, 8
- В 2, 4, 5, 7
- Г 1, 3, 6, 7

3. М'якого знака НЕ ТРЕБА писати на місці пропуску в усіх словах рядка

- А боягуз..кий, чотир..ма, пробач..те
- Б повір..те, майбут..не, гордіс..тю
- В ділят..ся, кур..йозний, ковз..кий
- Г цвірін..чати, павіл..йон, таріл..ці

4. Префікс с- треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка, ОКРІМ

- А ..простити, ..переду .. хрещений
- Б ..трушувати, ..чорнілий, ..правді
- В ..хотіти, .. фокусований, ..піднизу
- Г ..турбовано, ..піткати, ..кріплений

5. Прикметники із суфіксом **-цьк-** можна утворити від усіх іменників у рядку
- А Кагарлик, Вінниця, Слuch
  - Б Гадяч, Трускавець, Хотин
  - В Прилуки, Кременець, Хуст
  - Г Дрогобич, Острог, Хмільник
6. Апострофа НЕ ТРЕБА писати на місці пропуску в обох словах рядка
- А сер..йозна деб..ютантка
  - Б дев..ятеро ластів..яток
  - В р..ятивна ін..екція
  - Г слов..янське плем..я
7. Подвоєні букви треба писати в усіх словах рядка
- А узбiч..я, зелен..ю, заснован..ий
  - Б безглузд..я, люгт..ю, від..ячити
  - В об..ризкати, прагнен..я, від..iл
  - Г дозвiл..я, пам'ят..ю, шален..ий
8. НЕМАЄ орфографічних помилок у варіанті
- А Росташований у Чорному Морі острів Зміїний належить Україні та має стратегічне значення.
  - Б Житлові споруди на ньому утворюють селеще Біле Ізмаїльського району Одеської області.
  - В Назва острова пов'язана з тим, що тут водилося багато змій, яких у море виносило течією з гирла Дунаю.
  - Г За давньо-грецькою лігендою, острів підняла з моря богиня Фетіда для свого сина Ахілла.
9. Суфікс **-ств-** має однакове значення в усіх словах, ОКРІМ
- А людство
  - Б презирство
  - В потомство
  - Г студентство
10. НЕМАЄ лексичної помилки в рядку
- А бутилка молока
  - Б оливкове масло
  - В обідати в столовій
  - Г вареники з м'ясом

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Потребує редагування речення

- А Наші спортсмени набувають досвіду в іноземних клубах та успішно виступають за українську збірну.
- Б Тренери й спортсмени дають інтерв'ю, де інформують про перебіг підготовки до змагань.
- В Національні збірні підготуються до товариських матчів і проведуть їх за узгодженим графіком.
- Г Тренування не лише виявляють особливості індивідуального стилю окремого гравця, а й сприяють злагодженій командній грі.
- Д На офіційному сайті нашого клубу ви можете стежити та вболівати за наших спортсменів на світових чемпіонатах.

12. Пряму мову в реченні *В одній зі статей Юрій Макаров написав: «Я не ідеалізую моїх співвітчизників, але не можу ними не пишатися»* правильно передано непрямою мовою в рядку

- А В одній зі статей Юрій Макаров написав, що я не ідеалізую його співвітчизників, але не можу ними не пишатися.
- Б В одній зі статей Юрій Макаров написав, що він не ідеалізує моїх співвітчизників, але не може вами не пишатися.
- В В одній зі статей Юрій Макаров написав, що він не ідеалізує моїх співвітчизників, але не може ними не пишатися.
- Г В одній зі статей Юрій Макаров написав, що я не ідеалізую своїх співвітчизників, але не може ними не пишатися.
- Д В одній зі статей Юрій Макаров написав, що він не ідеалізує своїх співвітчизників, але не може ними не пишатися.

13. Прочитайте речення (*цифра позначає попередній розділовий знак*).

Синонімічне багатство нашої мови –(1) одне з невичерпних джерел урізноманітнення вислову,(2) проте не всі ми,(3) спілкуючись удома чи на роботі,(4) як належить використовуємо цю особливість лексики,(5) і причини тут різні:(6) недостатній рівень володіння українською,(7) вплив інших мов,(8) невиваженість у доборі засобів комунікації тощо.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків у рядку

- А тире 1 – між підметом і присудком
- Б коми 2, 5 – між частинами складного речення, що пов'язані сурядним зв'язком
- В коми 3, 4 – при відокремленій обставині
- Г двокрапка 6 – між частинами складного речення, що пов'язані безсполучниковим зв'язком
- Д коми 7, 8 – при однорідних членах речення

14. НЕ ПОТРЕБУЄ редагування речення

- А В учнівських творах часто трапляються лексичні помилки.
- Б В актовій залі зібралося багато бувших працівників фірми.
- В На слідуючому тижні розпочне роботу науковий семінар.
- Г Реєстрація бажаючих виступити проводиться в кімнаті № 5.
- Д До заяви додається диплом і справка з місця роботи.

15. Українським відповідником іншомовного слова *диференціація* є

- А уподібнення
- Б розуміння
- В ототожнення
- Г розчленування
- Д нововведення

Завдання 16–20 стосуються речень, у яких зроблено пропуски. Визначте правильні варіанти послідовного заповнення цих пропусків для кожного речення.

16. Демонстрація модних _____ нової колекції _____ відбудеться через _____.
- А пальт, Тараса Демиденка, півтори місяці
  - Б пальто, Тараса Демиденко, півтора місяця
  - В пальто, Тараса Демиденка, півтора місяців
  - Г пальт, Тараса Демиденко, півтора місяці
  - Д пальт, Тараса Демиденка, півтора місяця
17. Витрати на проект «БібліоХаб», за оцінками експертів, становлять від _____ до _____ тисяч _____.
- А триста шістдесяти, п'ятисот п'ятдесяти, гривень
  - Б трьохсот шістдесяти, п'ятисот п'ятидесяти, гривнів
  - В трьохсот шестидесяти, п'ятсот п'ятдесяти, гривнів
  - Г трьохсот шістдесяти, п'ятисот п'ятдесяти, гривень
  - Д трьохста шістдесятьох, п'ятиста п'ятдесяти, гривень
18. Що більше ми дізнавалися про нового однокласника, то все _____ він виявлявся: і мови давалися хлопцеві _____, ніж іншим, і в математиці був _____ серед ровесників.
- А найцікавішим, більш легко, самим сильним
  - Б більш цікавішим, легкіше, сильнішим
  - В цікавшим, більш легше, найбільш сильним
  - Г більш цікавим, легко, самим сильним
  - Д цікавішим, легше, найсильнішим
19. _____, сестра знову експериментувала на кухні й приготувала кольрабі, _____ у вершковому соусі.
- А Андрій, тушковану
  - Б Андрію, тушковану
  - В Андріє, тушковане
  - Г Андрію, тушковане
  - Д Андріє, тушкований
20. Тепер медичну допомогу в Україні надають не лише _____ реєстрації: кожен може вибрати сімейного _____ (терапевта чи педіатра) у _____ поліклініці.
- А по місцю, лікаря, любій
  - Б за місцем, лікаря, будь-якій
  - В на місці, лікаря, любій
  - Г за місцем, лікаря, будь-якій
  - Д по місцю, лікаря, довільній

Завдання 21–25 стосуються речень, що первісно становили зв'язний текст. Прочитайте речення й виконайте завдання до них.

- △ Але згадаймо, що в дитинстві творчими були всі, однак з плином часу й зміною обставин розчарувалися у своїх здібностях.
- А от сучасні вчені стверджують, що не варто зневірюватись: у кожного з нас є вартісні ідеї, а креативність подібна до м'язів: що частіше її застосуєш, то краще розвиваєш.
- ◇ Інноваційність і творчість – виразні рушії успіху в діловому світі та чи не найцінніші якості лідерів сьогодення.
- Тож до науковців варто дослухатися: може, і не кожен із нас митець, але, якщо є бажання, усі однозначно здатні бути по-справжньому творчими юристами, лікарями, маркетологами чи керівниками.
- ▭ Більшість із нас схильна наділяти цими рисами тих, кого традиційно вважають творчими людьми, а саме фахових художників, скульпторів, дизайнерів тощо.

21. Первісний текст буде відновлено, якщо речення розташувати в послідовності, запропонованій у рядку

- А ◇ ○ □ △ ▭
- Б ◇ □ ○ ▭ △
- В ◇ ▭ △ ○ □
- Г ◇ ○ △ □ ▭
- Д ◇ △ □ ▭ ○

22. Однорідні члени є в усіх реченнях, ОКРІМ позначеного

- А △
- Б ○
- В ◇
- Г □
- Д ▭

23. Вставне слово є в реченні, позначеному

А

Б

В

Г

Д

24. Пунктуаційну помилку допущено в реченні, позначеному

А

Б

В

Г

Д

25. Простим є речення, позначене

А

Б

В

Г

Д

У завданнях 26–30 до кожного із чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою.

26. З'ясуйте значення (А – Д) кожного фразеологізму (1–4).

Фразеологізм

- 1 набити собі руку
- 2 піймати синицю в руку
- 3 подавати руку
- 4 підвернутися під руку

Значення

- А випадково опинитися поблизу
- Б підтримувати когось у скруті
- В набути досвіду, уміння
- Г досягти чогось важливого
- Д випадково завдати болю

27. З'ясуйте, якою частиною мови (А – Д) є виділені в реченні слова (1–4) (*цифра позначає наступне слово*).

Завдяки (1)комп'ютерним технологіям медици проводять високоточну діагностику, (2)використовуючи результати таких досліджень на (3)всіх етапах (4)лікування.

Частина мови

- А займенник
- Б прикметник
- В форма дієслова (*дієприслівник*)
- Г форма дієслова (*дієприкметник*)
- Д іменник

28. Доберіть приклад речення (А – Д) до кожної умови вживання тире (1–4).

Умова вживання тире

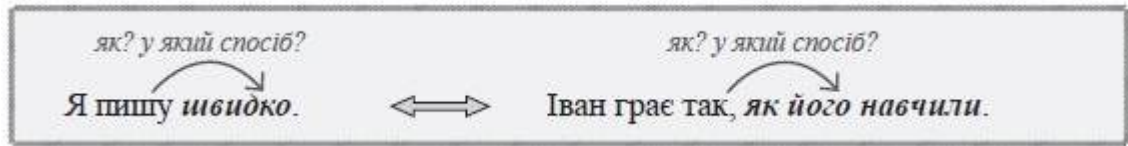
- 1 тире між частинами складносурядного речення
- 2 тире між підметом і присудком
- 3 тире при відокремленій прикладці
- 4 тире при однорідних членах речення

Приклад речення

- А Віддавна вареники для українців – це одна з найпоширеніших страв як на святковому, так і на щоденному столі.
- Б Товчена картопля, смажена капуста, м'ясо, квасоля, каші, гриби – усе годиться для начинки.
- В Після підсмажування особливо смачними стають буцики – вареники без начинки.
- Г Зварені в крутому окропі вареники викладають у макітру – і от на столі вже парує неймовірна смакота!
- Д Зазвичай готові вареники присмачують засмажкою на олії чи салі з цибулею, а от із солодкою начинкою – сметаною, рязанкою чи медом.

29. Поєднайте виділені фрагменти простих (1–4) і складних (А – Д) речень за подібністю синтаксичного значення. Зразок такого поєднання показано на схемі.

Просте речення

- 1 «Мавка. Лісова пісня» – повнометражний мультфільм української студії Animagrad, **створений за мотивами п'єси Лесі Українки.**
- 2 На майданчику студії FILM.UA **спеціально для зйомок** стрічки «Захар Беркут» було створено декорації великої гірської ущелини.
- 3 Фільм «Заборонений» розповідає **про життя і загадкову** смерть відомого поета-дисидента Василя Стуса.
- 4 **Попри значний успіх** серіалу «Спіймати Кайдаша» автори не планують створювати другий сезон.

Складне речення

- А Сюжет історичної мелодрами «Віддана» побудовано точнісінько так, **як розгортаються події в романі Софії Андрухович «Фелікс Австрія».**
- Б Батальні сцени, **яких у фільмі «Тарас Бульба» аж п'ять**, знімали переважно в Кам'янці-Подільському та Хотині.
- В Історичний фільм-екшн українського режисера Олексія Шапарева показує, **як відбувався бій під Крутами взимку 1918 року.**
- Г **Незважаючи на те що режисер Олег Сенцов під час зйомок був політичним в'язнем Кремля**, прем'єра його фільму «Номери» відбулася 2020 року на Берлінському кінофестивалі.
- Д «Мої думки тихі» – кіноісторія про звукорежисера-невдачу, який вирушає на Закарпаття, **аби на вимогу замовника записати голоси рідкісних представників фауни.**

30. Доберіть приклад (А – Д) до кожного типу складного речення (1–4).

Тип складного речення

- 1 складносурядне
- 2 складнопідрядне
- 3 безсполучникове
- 4 з різними видами зв'язку

Приклад речення

- А Є фізична активність, яка надзвичайно корисна для здоров'я, – заняття танцями.
- Б Як стверджують учені, помірنا танцювальна активність зменшує ризики появи серцево-судинних захворювань іноді навіть ефективніше, ніж звичайні прогулянки.
- В Оскільки це один з найприємніших шляхів бути активним, не зважайте на способи виконання ритмічних рухів: швидкий чи повільний, у парі чи сольний – будь-який танець є корисним.
- Г Танцюючи регулярно, ви можете підтримувати оптимальну вагу, підвищувати витривалість організму, зміцнювати кістки та м'язи; водночас така активність має велике значення для психічного здоров'я.
- Д Музика стимулює центри задоволення в мозку, а ритмічні рухи під неї активують сенсорні та рухові центри.

Правильні відповіді до завдань сертифікаційної роботи

№	Відповідь
1	А
2	В
3	Б
4	Б
5	А
6	А
7	В
8	В
9	Б
10	Г
11	Д
12	Д
13	Г
14	А
15	Г
16	Д
17	Г
18	Д
19	Б
20	Г
21	В
22	Б
23	Г
24	Д
25	В
26	1–В, 2–Г, 3–Б, 4–А
27	1–Б, 2–В, 3–А, 4–Д
28	1–Г, 2–А, 3–В, 4–Б
29	1–Б, 2–Д, 3–В, 4–Г
30	1–Д, 2–А, 3–Г, 4–В